

شاخص

هدف ۲۵ درصدی رشد
نقدینگی برای ۱۴۰۲ محقق شد

بانک مرکزی اعلام کرد: رشد ۱۲ ماهه نقدینگی از ۳۴/۱ درصد در پایان دی ۱۴۰۱ به یک روند نزولی به ۲۵/۲ درصد در پایان دی ۱۴۰۲ رسیده و دستیابی به این رقم برای اولین بار از خرداد ۱۳۹۸ (پس از ۵۵ ماه) محقق شده است.

بازار خبر

تداوم تثبیت نرخ ارز در مرکز
مبادله ارزی

ایرنا- در آخرین ساعت معاملات مرکز مبادله ارز و طلاي ايران، هر اسکناس دلار آمریکا ۴۲ هزار و ۹۲۱ تومان و نرخ حواله دلار ۳۹ هزار و ۵۲۱ تومان معامله شد که در مقایسه با روز گذشته تغییری نداشت. در این حال خبرگزاری فارس به نقل از رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز کافی در اختیار دارد و قیمت ارز به محدوده هفته های گذشته بازمی گردد.

سخنگو: افزایش قیمت ارز دلیل
اقتصادی ندارد

ایرنا- علی بهادری جهرمی در حاشیه جلسه هیئت دولت درباره آخرین وضعیت ارزی کشور گفت: عرضه ارز از سوی بانک مرکزی بیشتر از تقاضاست و افزایش قیمت ارز دلیل اقتصادی ندارد. ترازهای ارزی مثبت و درآمدهای ارزی در دسترس و قابل قبول است. سخنگوی دولت ادامه داد: نرخ رشد نقدینگی به کمترین رقم در ۵۰ ماه گذشته یعنی به ۲۵.۲ درصد رسیده است، نرخ رشد پایه پولی به ۳۱ درصد رسید. از ابتدای سال منابع ارزی قریب به ۶۰ میلیارد دلار تخصیص داده شده است. منابع ارزی قابل قبول است.

نرخ ارز

دلار (مرکز مبادله ارزی)

یورو

پوند

یوان

درهم امارات

طلاي ۱۸ عيار

سکه طرح جديد

نیم سکه

ربع سکه

هر گرم زعفران نگین

۴۲۹,۲۱۰

۶۳۲,۷۰۰

۷۴۳,۰۱۰

۸۱,۴۰۰

۱۵۹,۷۳۰

۲۹,۵۲۴,۰۰۰

۱۸۸,۵۰۰,۰۰۰

۱۱۸,۵۰۰,۰۰۰

۷۸۲,۵۸۸

۱۰ مخاطره پیش روی جهان در داووس ۲۰۲۴ مطرح شد

سایه مخاطرات محیط زیستی
و فناوری بر جهان

محمد حقگو- مجمع جهانی اقتصاد یا اجلاس داووس، نام گردهمایی ذیل نظام سرمایه داری، متشکل از صدها مدیر صنعتی، تجاری، خدماتی، تولید و مقامات سیاسی کشورها، استادان دانشگاه، متخصصان و حتی نویسندگان کتاب های ادبی و... است که همه ساله در محلی به همین نام در سوئیس تشکیل می شود. اگر چه هدف از این اجلاس بهبود اقتصاد جهانی اعلام شده و تاکید می شود که اقتصاد جدای از سیاست است، با این حال، هم این اجلاس حواشی خاص خود را داشته و از سوی دیگر نقد های جدی به این اجلاس وارد است. اساسی ترین نقدی که می توان به آن وارد کرد، پیگیری و ترویج نظم نوین و یکسان سازی جهانی با چارچوب های ارزشی عمدتاً غربی است و از این منظر، توصیه هایی که ذیل این چنین اجلاسی به کشورها ارائه می شود، الزاماً مسیر بهینه توسعه و پیشرفت و سعادت مادی و معنوی آن ها را نشان نمی دهد. رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز به دفعات با نفی نظم نوین جهانی که آمریکا و غرب آن را ترویج می کنند، بر لزوم حضور و نقش آفرینی کشور ایران اسلامی مادر چارچوب نظم جدید جهانی تاکید کرده اند. با این همه، از آن جایی که رشد تحولات جهانی، لازمه ارتقای بیشن جمعی در داخل کشور است، در این جاباه اجلاس اخیر این مجمع در سال ۲۰۲۴ نگاهی خواهیم داشت. در این زمینه گزارش منابع مختلف از جمله تابناک و عصر ایران به نقل از محمود سرب علیقلم (حاضر در این اجلاس)، نشان می دهد که هوش مصنوعی و انرژی های پاک، دو محور مهم مطرح شده در این اجلاس بوده اند.

■ مخاطرات ۲ و ۱۰ ساله پیش روی دنیا به روایت داووس

بخش قابل توجهی از میزگردها و کارگاه های داووس ۲۰۲۴ حول محور IT و هوش مصنوعی بودند. فضای تئوریک این مباحث تحت تأثیر یک تحقیق مجمع جهانی اقتصاد در باره مخاطرات اقتصاد جهانی دو سال آینده از یک طرف و ۱۰ سال آینده از طرف دیگر بود.

در مخاطرات دو سال آینده، لیست به ترتیب اهمیت به صورت زیر ارائه شده است: ۱) اطلاعات نادرست در فضای مجازی ۲) رخداد های شدید آب و هوایی ۳) دو قطبی های اجتماعی ۴) ناامنی سایبری ۵) نزاع های مسلحانه بین دولت ها ۶) فقدان فرصت های اقتصادی ۷) تورم ۸) مهاجرت غیر داوطلبانه ۹) نزول اقتصادی ۱۰) آلودگی هوا. همچنین مخاطرات ۱۰ سال آینده اقتصاد جهانی حول محور های زیر دسته بندی شده اند: ۱) رخداد های شدید آب و هوایی ۲) تغییرات اساسی در اکوسیستم های کره زمین ۳) از بین رفتن حیات وحش و تخریب اکوسیستم ۴) کمبود های منابع طبیعی ۵) اطلاعات نادرست در فضای مجازی ۶) خروجی های منفی فناوری های هوش مصنوعی ۷) مهاجرت غیر داوطلبانه ۸) ناامنی سایبری ۹) دو قطبی های اجتماعی و ۱۰) آلودگی هوا.

بر این اساس، تفاوت میان کشورها و بخش خصوصی آن ها در سرعت دسترسی به فناوری های جدید برای مقابله با این مخاطرات است.

■ هوش مصنوعی: از اشتغال زایی تا بازار محصولات

در این اجلاس مطرح شد کشور هایی که مجهز به هوش مصنوعی نیستند، در میان ملل تمام شده تلقی خواهند شد. جوامعی که در هوش مصنوعی آموزش نمی بینند، در عمل توانایی ایجاد اشتغال را از دست می دهند. هوش مصنوعی به بهره وری، نوآوری، افزایش تولید، کسب سهم بازار بالاتر و رشد اقتصادی می انجامد. به عنوان مثال شرکت Qualcomm با BMW قرارداد بسته تا تمام امور یک خودرو از مسائل / هشدار های فنی، ایمنی، دسترسی به تعمیرگاه و حتی گرفتن وقت از تعمیرگاه را داخل خود خودرو تعبیه کند.

از دیگر کاربردهای هوش مصنوعی می توان بیان کرد که با توجه به گرم شدن درجه هوا در منطقه عربی خلیج فارس طی دو دهه آینده، این دولت ها با ایجاد رقابت میان شرکت ها به ارائه روش های مقابله با گرم از طریق هوش مصنوعی اقدام کرده اند. در این میان مثال امارات جالب توجه است. این کشور که در خبر ها آمده برای هوش مصنوعی حوزه وزارت نیرو نیز قائل شده و وزیر هوش مصنوعی دارد، هم اینک در حال آموزش مقامات و همچنین دانش آموزان با این فناوری هاست.

پیش بینی می شود بازار هوش مصنوعی در بهداشت و درمان در سال ۲۰۳۰ بیش از ۱۸۸ میلیارد دلار شود که ۴۹ درصد آن در آمریکای شمالی، ۲۳ درصد در اروپا، ۶ درصد در ژاپن و ۹ درصد در چین صرف خواهد شد.

همایش «مدیریت انرژی در ۱۴۰۳» به عنوان نخستین رویداد از سلسله همایش های این حوزه و با رویکرد بررسی فرصت های فناوریانه و مالی انرژی و همچنین نقش رهبران سازمان در مدیریت این بخش، به همت کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی مشهد برگزار شد.

«محمدرضا توکل زاده»، رئیس پارلمان بخش خصوصی استان در این همایش، تشدید روزافزون ناترازی انرژی را طی سال های اخیر یادآور شد و بیان کرد: زیرساخت انرژی های نوین در کشور مان، همگام با نیاز های رو به رشد جامعه، پیشرفت نداشته و اگر دولت و بخش خصوصی نسبت به جبران این غفلت ها همت دارند، باید در چهار چوب یک همگرایی موثر، همه ابزار های علمی و فنی موجود را به کار بگیرند تا با شتاب بیشتری به ظرفیتهای کم مطلوب است، دست پیدا کنند.

وی تأکید کرد: سرمایه گذاری در زیرساخت های انرژی خاصه انرژی های تجدیدپذیر، ما را از مشکلات متعددی می رهاوند و علاوه بر تأمین نیاز آینده، حل بحران های زیست محیطی را نیز منجر می شود.

رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی بر لزوم مدیریت و برنامه ریزی صحیح در بحث تخصیص انرژی تأکید و بیان کرد: سهم بخش های مختلف از سبد انرژی کشور باید به تناسب میزان بهره وری آن ها برای اقتصاد باشد. بخش مولد و واحدها و بنگاه های صنعتی که بالاترین میزان ارزش افزوده را برای اقتصاد ایجاد می کنند، نباید در خط مقدم قطعی قرار بگیرند. مدیریت و بهینه سازی مصرف در بخش های مختلف می تواند وضعیت موجود را اصلاح کند.

* نقش کلیدی مدیران سازمان ها در بهینه سازی مصرف انرژی

«سربین یوسفی عارفی»، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز در همین زمینه با اشاره به نقش کلیدی رهبران سازمان ها در مدیریت مصرف انرژی، گفت: تا زمانی که بهای انرژی در کشور متناسبی با هزینه های تولید نداشته باشد، مدیریت مصرف

در همایش مدیریت انرژی در ۱۴۰۳ مطرح شد:

عبور از بحران ناترازی، با سرمایه گذاری
در حوزه انرژی های تجدیدپذیر

واحدهای این حوزه می توانند برق تجدیدپذیر تولیدی خود را در بورس کالا عرضه یا برق مورد نیاز خود را از این بستر خریداری کنند.

* ضرورت راه اندازی بازار کربن در کشور
«کاظم کاشفی»، دبیر کل IEEC (پاشگاه صاحب نظران انرژی ایران) نیز در این همایش گفت: برای نخستین بار در رویداد COP۲۸ کنار گذاشتن سوخت های فسیلی، مورد تأیید ۱۹۸ کشور قرار گرفت تا به تدریج، انرژی فسیلی در سیستم های انرژی کاهش پیدا کرده و حذف شود. بر این اساس برآورد می شود که تا سال ۲۰۵۰ مصرف زغال سنگ تا ۹۵ درصد مصرف نفت تا ۶۰ درصد کاهش پیدا کند. همچنین تا سال ۲۰۳۰ سرمایه گذاری در زمینه زنجیره تولید انرژی های تجدیدپذیر سه برابر خواهد شد و فعالیت های مرتبط با بهره وری مصرف انرژی نیز به دو برابر شرایط موجود می رسد.

وی تأکید کرد: در سال های آینده سرمایه گذاری در تولید انرژی های تجدیدپذیر و مدیریت مصرف انرژی به شدت افزایش پیدا خواهد کرد. بر این اساس، لازم است شرکت ها به این حوزه توجه ویژه داشته باشند. وی خاطرنشان کرد: در زنجیره حذف کربن نیز، «بازار کربن» موضوعی است که بسیار گسترش خواهد یافت و تجارت گسترده بین المللی در این حوزه رقم خواهد خورد. در این راستا ضرورت راه اندازی بازار کربن در کشور به متولیان امر یادآوری شده و باید در این راستا اقدام موثر انجام شود.

یک خبر یک نکته

واگذاری دارایی های مازاد بانک ها،
افزایشی یا کاهششی است؟

حسین بردبار: در حالی که یکی از تاکتیدات رهبر معظم انقلاب و کارشناسان دلسوز اقتصادی به موضوع واگذاری دارایی های مازاد بانک ها و در واقع رهایی بانک ها از بنگاه داری و تمرکز نظام بانکی کشور به بانکداری واقعی و اجتناب از ورود و معامله گری در حوزه هایی همچون املاک، مسکن، سکه، طلا، ارز، خودرو و... بازمی گردد، به تازگی برخی از رسانه ها از واگذاری ۶۸ هزار میلیارد تومان از دارایی مازاد بانک های دولتی خبر داده اند. از جمله خبرگزاری ایسنا اعلام کرده است: «واگذاری اموال مازاد در دولت قبل از سال ۱۳۹۴ تا شهریور ۱۴۰۰ فقط ۵۴ هزار و ۸۵۱ میلیارد تومان بود، در حالی که از ابتدای دولت سیزدهم تا پایان آذر ۱۴۰۲ مبلغ ۶۸ هزار و ۳۲۷ میلیارد تومان واگذار شده است. بر این اساس، در سال گذشته فروش ۵۱ هزار و ۱۲۱ میلیارد تومان دارایی های مازاد بانک ها انجام شده است. در همین حال، میزان فروش دارایی های مازاد بانک ها از ابتدای اسفند تا پایان آذر ماه ۷۷۷۷ میلیارد تومان بوده است.» در این که واگذاری اموال مازاد بانک ها اقدامی درست و در راستای اهداف آرمان های اقتصادی نظام است، تردیدی نیست، اما با توجه به میانگین تورم سالانه طی سه سال اخیر که در بازه ای بین ۴۰ تا ۴۵ درصد نوسان داشته است و با توجه به تفاوت نرخ تورم در سال های قبل از آن با ارقام کنونی، جای تردید جدی درباره کاهش بودن ارزش واقعی واگذاری دارایی های مازاد بانک هادر مقایسه با سال های قبل از ۱۴۰۰ وجود دارد و این موضوع نیازمند بررسی دقیق کارشناسی اعداد و ارقام کلان واگذاری ها و در نظر گرفتن نرخ تورم و به عبارتی تورمزدایی از ارقام واگذاری دارایی های بانک هاست، تنها با یک محاسبه سرانگشتی تورم طی سه سال اخیر می توان دریافت که قیمت ملک و مسکن طی دو سال اخیر در شهری مانند تهران حدود دو برابر شده است، بنابراین حتی در مقایسه اعداد و ارقام واگذاری دارایی ها باید علاوه بر تورم، مولفه هایی را مثل نوع اموال مازاد اعم از این که ملک یا طلا و سهام بوده نیز در نظر داشت که پس از این کارشناسی دقیق می توان قضاوت کرد که آیا روند واگذاری دارایی های بانکی در سال های اخیر کاهششی است یا افزایشی.